

Materiaalipaketti opettajalle omatoimiseen koululaisvierailuun Tampereen taidemuseolla 8.10.2022–8.1.2023

Taidemuseolla on esillä kaksi näyttelyä. Ylimmässä kerroksessa ja keskikerroksessa on *Siveltimen voima – kultakaudelta nykyaikaiseen* ja alimmassa kerroksessa *Valoa ja virtaa – Dimensio 50 vuotta*. Molempiin näyttelyihin on omat kysymykset. Voit valita kysymyksistä sopivia aikataulut ja ryhmän taitotaso huomioiden.

Pienempien oppilaiden kanssa on luontevaa kierrellä yhtenä ryhmänä. Yläkoululaisten ja lukiolaisten kanssa voi pohtia, tutustuvatko he näyttelyyn vaikkapa pienryhmissä tai pareittain dokumentoiden valintojaan esimerkiksi kännykkäkameralla yhteistä läpikäyntiä varten.

Taidemuseolla kannustamme ryhmiä kiertämään ja keskustelemaan näyttelystä ja teoksista yhdessä. Tulostettu tehtävälappu johdattaa helposti oppilaita hakemaan vastaukset vain esitettyihin kysymyksiin ja taiteesta nauttiminen sekä aika oivaltamiseen saattaa unohtua kiireessä. Ryhmän omatoimivierailulla on siksi tärkeää rohkaista koululaisia näkemään ja oivaltamaan itse sekä tekemään omia tulkintoja.

Jalmari Ruokokoski
Kukkia 1909
Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö

SIVELTIMEN VOIMA – KULTAKAUDELTA NYKYTAITEESEEN

Tampereen taidemuseon syksyn näyttely *Siveltimen voima – kultakaudelta nykyaiteeseen* on katsaus suomalaiseen ekspressionismiin ja vapaan maalaukselliseen taiteeseen. Harvoin yleisön nähtävillä olleet teokset on lainattu Suomalaiset taidesäätiöt ry:n kokoelmista. Näyttelyn taiteilijat ovat uudistaneet suomalaisen taiteen ilmaisua ja tuoneet siihen uusia sisältöjä ja lähestymistapoja. Näyttely käsittää 150 vuotta Suomen taiteen historiaa.

Pohdittavaa näyttelykierrokselle

Fiilistellen

Ekspressiivinen taide on täynnä tunteita. Opettajan johdolla voitte pohtia seuraavanlaisia kysymyksiä: Millainen olo sinulla on? Voit hiljentyä hetkeksi ja miettiä tuntemuksiasi. Löydätkö näyttelystä teoksen, joka kuvaisi omaa olotilaasi? Entä löydätkö teosta, joka olisi omien tunteidesi vastakohta? Mihin teoksiin päädyit ja miten ne kuvasivat valitsemiasi tunnetiloja?

Kun katsotte maalauksia, voitte yhdessä pohtia, mitä teoksessa on meneillään ja miksi. Kertooko taiteilija maalauksessa jonkin tarinan tai asian? Millainen tunnelma teoksessa on?

Näyttely on 150 vuoden aikamatka nykyaiteesta 1870-luvulle. Eri aikoina maalatut taulut ovat erilaisia. Voit miettiä mikä siihen vaikuttaa, esimerkiksi aika jolloin taiteilijat ovat eläneet tai taiteilijan oma ikä – onko taulu maalattu nuorena tai vanhana. Oletko tullut ajatelleeksi, että vanhakin taideteos voi olla nuoren taiteilijan tekemä tai että nykyaiteilijatkkin voivat olla eri ikäisiä?

EMMI KALLIO
Syntini tarvitsisivat oman kappelin, 2021
 Tampereen taidemuseo

Anna teoksen liikuttaa

Näyttelyn maalauksissa vahvat värit yhdistyvät voimakkaisiin, jopa liioiteltuihin siveltimenvetoihin. Taulun värit ja epätasaiset siveltimen jäljet ovat tärkeä osa taiteilijan ilmaisua. Vaikka teos voi näyttää luonnosmaiselta ja jotkin siveltimenvedot sotkuisilta, taiteilija on päättänyt jättää ne valmiiseen maalaukseen, koska hänen mielestään ne kuuluvat siihen. Teoksissa on usein dramaattinen ote ja liikkeen tuntu. Voitte löytää teoksista erilaisia tunnelmia aurinkoisesta puuhakkuudesta jännitteiseen epätoivoon.

Voitte yhdessä valita teoksen, jota katsotte tai voit pyytää oppilaita valitsemaan teoksen.

- Aisti teosten erilaisia tunnelmia.
- Minkälainen liike, ele tai tanssi kuvaisi teoksen aihetta tai tunnelmaa?
- Voit halutessasi esittää liikkeen parillesi tai ryhmälle, mutta muistathan varoa taideteoksia liikkeussasi. Ethän mene liian lähelle taideteoksia.
- Suurelliset liikkeet voit esittää turvallisesti taidemuseon Olotilassa, jossa pääset yhdistämään niihin myös musiikillisia elementtejä.
- Jos oppilaat valitsevat oman teoksen, voitte halutessanne arvailla, mitä maalausta kukakin esittää ja jakaa liikkeen synnyttämiä ajatuksia ja mielikuvia.

Näkövinkkeli

Valtaosa näyttelyn teoksista on valittu Suomalaisten taidesäätiöiden kokoelmista, jotka sisältävät yhteensä yli 25 000 taideteosta. Suomalaisten taidesäätiöiden yhdistys koostuu 11 jäsenestä, joiden yhtenä yhteisenä tavoitteena on lisätä ja edistää taiteen tuntemusta. Jokainen taidekokoelma on erilainen ja niillä on oma historiansa ja avainhenkilönsä. Taidetta voi kerätä esimerkiksi omaksi ilokseen, tukeakseen taiteilijoita tai säilyttääkseen tietynlaiset taideteokset jälkipolville.

Voitte yhdessä miettiä taidekokoelmien keräämistä. Millainen sinun unelmiesi taidekokoelma olisi? Millaista taidetta alkaisit kerätä? Millaisin perustein kasvattaisit kokoelmaasi? Valitsisitko vain teoksia, jotka miellyttävät sinua? Keskittyisitkö edesmenneiden taiteilijoiden helmiin, nykytaiteeseen vai sopivaan sekoitukseen vanhaa ja uutta? Jos valitsisit näyttelystämme kolme teosta kokoelmasi peruspilareiksi, mitkä teokset valitsisit ja miksi? Näitä kysymyksiä voi pohtia, kun tutustutte yhdessä näyttelyyn.

VALOA JA VIRTAA – DIMENSIO 50 VUOTTA

Kuvataiteilijoita, säveltäjiä, elokuvantekijöitä, arkkitehtejä, insinöörejä – Dimensio-taiteilijaryhmään on vuosikymmenien aikana kuulunut monen alan osaajia. Valo, liike tekniikka ja taide kietoutuvat ryhmäläisten taideteoksissa yhteen luoden erilaisia aistikokemuksia. Teoksiin tutustuessa mieleen nousee ajoittain kysymys, mistä taide alkaa ja mihin se päättyy. Näyttelyn teoksissa toistuvat usein teemoina luonto, ympäristö ja yhteiskunta.

Pohdittavaa näyttelykierrokselle

Voit pohtia, onko näyttely mielestäsi kantaottava.

Taiteen keinoin voidaan hienovaraisesti nostaa esiin ajankohtaisia aiheita ja yhteiskunnallisia kysymyksiä. Millainen rooli teknologialle annetaan? Löydätkö näyttelystä luontoon liittyviä teemoja? Kiinnitä huomiota esimerkiksi teosten eri elementteihin, nimiin ja käytettyihin materiaaleihin. Tee rohkeasti omia tulkintoja.

Museovierailun jälkeen voitte koulussa miettiä, minkä teeman oppilas haluaisi nostaa esiin.

Dimensiolaisessa hengessä voit olla kokeellinen ja pohtia, minkälainen taideteos voisi kuvata sinulle tärkeitä aiheita. Miten saisit teokseen mukaan valoa ja virtaa? Mitkä materiaalit tukisivat sanomaasi?

Teoksen voi joko suunnitella paperille tai voitte miettiä muita tapoja taideteoksien toteuttamiseen.

Antti Immonen:
Ajan suhteellisen lyhyt tulevaisuus, 2022